

แบบถอดองค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

๑. เรื่อง ความสำเร็จในการทำสวนยางพารา

๒. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายจรินทร์ ธรรมดี

วัน เดือน ปีเกิด ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๕๐๐๙ ๐๐๖๘๘ ๓๕ ๕

๓. ความเป็นมา

อำเภอกระนวน มีพื้นที่การปลูกยางพารามากที่สุดในสุดของจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ปลูกประมาณ ๓๑,๕๓๐ ไร่ โดยเฉพาะในพื้นที่ตำบลนูนสาต มีพื้นที่ปลูก ๑๗,๕๐๐.๓๑ ไร่ เนื้อที่ทั้งหมด ๕๙.๓๙ ตร.กม. หรือประมาณ ๓๔,๓๙๒ ไร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขา เนินสูง และเป็นสันคลื่น มีป่าไม้มากแต่ไม่ค่อยสมบูรณ์ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร โดยปลูกยางพารา มันสำปะหลัง และข้าว ไม่มีระบบชลประทาน อาศัยน้ำฝน

จากการทำเวทีชุมชนตำบลนูนสาต เกษตรกรมีความต้องการที่จะให้หน่วยราชการในพื้นที่รับทราบปัญหาในการปลูกยางทั้งทางด้าน เทคโนโลยีการผลิต การเพิ่มมูลค่าโดยการพัฒนาคุณภาพน้ำยางและการแปรรูปยางพารา การลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนการสร้างรายเสริมในช่วงภาวะราคายางตกต่ำ และได้เสนอให้มีแหล่งเรียนรู้กิจกรรมยางพาราสำหรับเกษตรกรในชุมชน ที่ประชุมได้เลือก นายจรินทร์ ธรรมดี เป็นเกษตรกรต้นแบบ และจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรขึ้น (ศพก.) โดยมีฐานเรียนรู้และหลักสูตรเรียนรู้กิจกรรมยางพาราในการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน รวมทั้งให้มีการฝึกปฏิบัติด้วย

๔. องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพและงานที่ภาคภูมิใจ

นายจรินทร์ ธรรมดี ตั้งเดิมมีอาชีพรับราชการตำรวจ แต่มีความสนใจในการทำเกษตร จึงได้ลาออกจากราชการมาประกอบอาชีพทำการเกษตร โดยมีการเลี้ยงวัว และปลูกพืชไร่ ต่อมาได้เลิกการเลี้ยงวัวมาปลูกพืชอย่างเดียว โดยหันมาทำการปลูกยางพารา ได้รับการฝึกอบรมเรื่องยางพาราทุกขั้นตอนการผลิต ตั้งแต่การคัดเลือกพื้นที่ การปลูก การดูแลรักษา การป้องกันกำจัดโรคและแมลง ตลอดจนการขยายพันธุ์ จากส่วนราชการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง จนได้รับเลือกจากกองทุนสงเคราะห์ให้เป็นครูยาง ซึ่ง นายจรินทร์ ธรรมดี สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ นายจรินทร์ ธรรมดี ยังได้รับเลือกให้เป็นผู้นำ กรรมการด้านยางพารา ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ ดังนี้ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครือข่ายยางพารา อำเภอกระนวน ประธานกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายยางพารา อำเภอกระนวน ประธานเครือข่ายยางพาราจังหวัดขอนแก่น ประธานเครือข่ายยางพาราภาคอีสานอนุภาคมณฑลยางพาราแห่งประเทศไทย อนุภาคมณฑลยางพาราภาคอีสานรองประธานสภาการยางแห่งประเทศไทย และได้รับเชิญจากรัฐบาลให้ไปศึกษาดูงานเรื่องยางพาราที่ต่างประเทศหลายครั้ง และมีส่วนช่วยใน การผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายด้านยางพาราในระดับประเทศ

๕. สรุปองค์ความรู้

๕.๑ *การผลิต* ในฐานะที่เป็นครูด้านยางพารา นายจรินทร์ ธรรมดี ได้นำความรู้ที่ได้รับการฝึกอบรมด้านยางพารา มาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางพารา อย่างต่อเนื่อง ได้รับรู้ รับทราบ ปัญหาการผลิตยางพารา และเป็นตัวกลางเชื่อมโยงเกษตรกรชาวสวนยางกับส่วนราชการ

ในด้านการผลิต นายจรินทร์ ธรรมดี มีความเชี่ยวชาญในด้านการขยายพันธุ์ยางพารา (การติดตา ต่อกิ่ง) เป็นผู้นำในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์มาใช้ในสวนยาง เพื่อลดต้นทุนการผลิตและรักษาสิ่งแวดล้อม ไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช ทำให้เกิดไส้เดือนฝอยในสวนยางเพิ่มความร่วมซุยของดิน นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชแซมในสวนยางพารา โดยได้ปลูกกาแฟอาราบิก้า เพื่อเพิ่มรายได้ช่องทางหนึ่ง

๕.๒ *การตลาด* ในพื้นที่อำเภอกระนวน มีร้านค้าเอกชนรับซื้อน้ำยางพาราและยางก้อน ถ้วย ยางแผ่นหลายแหล่ง รวมทั้งบ้านนายจรินทร์ ธรรมดี ก็เป็นแหล่งรวบรวมยางพาราจากเกษตรกรชาวสวนยางอีกด้วย ทำให้ช่วยลดต้นทุนค่าขนส่งได้อีก และในช่วงราคายางตกต่ำ ได้ทำกิจกรรมเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน โดยได้มีการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ นกกระทา เลี้ยงกบ จิ้งหรีด และปลูกเห็ดฟาง ซึ่งผลผลิตที่ได้จำหน่ายในพื้นที่ทั้งหมด

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยที่ทำให้ นายจรินทร์ ธรรมดี ประสบผลสำเร็จและเป็นเกษตรกรต้นแบบในการปลูกยางพารา เริ่มจาก รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และหาทางแก้ไขได้หมั่นศึกษา หาความรู้ อยู่เสมอและมีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

๗. แนวคิดในการทำงาน

การทำอะไรให้ประสบผลสำเร็จต้อง “ปฏิบัติ” จะทำให้ทราบถึง “ปัญหา อุปสรรค” สู่แนวทาง “แก้ไข”

๘. หลักคิดในการประกอบอาชีพการเกษตร

เกษตรกรต้องเรียนรู้กับการทำงานใช้เป็นแนวทางให้เกิดประโยชน์ มีคุณภาพขายัน ประหยัด อดทน ใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหา และจะเกิดความยั่งยืน ตลอดจนรู้จักการใช้เทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิต โดย “ผลประโยชน์ไปสู่การแบ่งแบ่งปัน” ที่เป็นธรรม โปร่งใส ซื่อสัตย์ในองค์กร

๙. ที่มาของข้อมูล

ชื่อ นางสาวแก้วกัลยา ขวัญพรหม ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอกระนวน